

SAMEN OP IN ACUUT *Opbrengst praktijkverkenning*

1. Inleiding

Vanuit het Landelijke Netwerk Zorg en Straf is de ontwikkelagenda 'Veiligheid voorop' opgesteld. Samen optrekken in acuut onveilige situaties; kortweg "Samen op in AcuuT" is één van de verbeteractiviteiten van de ontwikkelagenda "Veiligheid Voorop". Deze ontwikkelagenda richt zich op verbeterlagen in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, waar het de samenloop van straf en zorg betreft.

De samenwerkingspartners van het Netwerk Zorg en Straf Oost Nederland hebben de noodzaak uitgesproken om ook in Gelderland te gaan werken conform de werkwijze "Samen op in AcuuT". Zij hebben opdracht gegeven om in samenwerking tussen Veilig Thuis (VT) Noord Oost Gelderland, de Spoedeisende Zorg (SEZ) van Jeugdbescherming Gelderland (JBG) en de politie-eenheid Oost-Nederland een oriëntatie op de mogelijkheden voor Samen op in AcuuT uit te voeren. Om het gesprek te kunnen voeren over hoe "Samen op in AcuuT" er in de praktijk uit zou kunnen zien, ontbrak het aan zicht op de aard en omvang van de "Samen op in AcuuT"- meldingen. Daarom heeft van november 2023 tot mei 2024 een praktijkverkenning plaatsgevonden en hebben de samenwerkende organisaties in de praktijk kunnen beproeven hoe dit werkt en is zicht verkregen op de aard en omvang. De opbrengst hiervan is de basis voor dit advies.

2. Aanleiding

Afgelopen jaren is door steviger samenwerken tussen zorg en straf duidelijk geworden dat tijdens de melding van acute onveiligheid, naast de politie, de aanwezigheid en de expertise van een medewerker Veilig Thuis en/of Spoedeisende Zorg van meerwaarde is. In de huidige werkwijze schakelt politie alleen bij ernstige casuïstiek met VT en/of SEZ. Bij de overige meldingen van acute onveiligheid door (vermoedens van) huiselijk geweld, kindermishandeling of ontwikkelingsbedreiging, gaat politie nu veelal alleen ter plaatse. Na afloop van het geweldsincident; maakt de politiemedewerker een schriftelijke melding van het geweldsincident op en stuurt dit, na een check op de kwaliteit, naar Veilig Thuis. Daar wordt na ontvangst van de melding een triage en veiligheidsbeoordeling gemaakt. Veilig Thuis belt veelal met politie voor aanvullende informatie, omdat zij niet zelf bij de crisissituatie aanwezig waren. Uit de evaluatie van diverse casuïstiek wordt helder dat meer winst te behalen valt voor de volwassenen en kinderen in de crisissituatie, wanneer naast oog voor opsporing en handhaving, ook oog is voor zorg en hierop geacteerd kan worden.

De ambulante crisisinterventie bij huiselijk geweld, kindermishandeling en ontwikkelingsbedreiging is in Gelderland verdeeld over Veilig Thuis organisaties en de Spoedeisende Zorg. Ook hier valt winst te behalen als het gaat om het inrichten van een werkproces waarin expertise van beide wordt benut.

3. Wat is Samen op in Acuu?

“Samen op in Acuu” is een werkwijze, met als doel te komen tot een goede en effectieve samenwerking in het eerste uur van de crisis. Het gaat om acuu onveilige situaties als mogelijk gevolg van huiselijk geweld, kindermishandeling of ontwikkelingsbedreiging. Het is casuïstiek waarbij het de samenloop van straf en zorg betreft. Politie heeft dan altijd telefonisch contact met VT en bij minderjarige kinderen ook met SEZ. “Samen op in Acuu” kan bestaan uit een gezamenlijke beoordeling (telefonisch) VT/SEZ kan ook een interventie op afstand richting het huishouden/gezin doen (beeldbellen). Politie kan ook een gezamenlijke interventie ter plaatse doen samen met een medewerker van VT/SEZ. In aanvulling op de politie leidt de aanwezigheid van de crisismedewerker tijdens de acuu onveilige situatie tot een ander gesprek met het gezin/huishouden en tot een gezamenlijke inschatting vanuit straf én zorg. Bij de praktijkverkenning zijn alleen de meldingen gebruikt waarbij de politie in het geval van huiselijk geweld, kindermishandeling of ontwikkelingsbedreiging ter plaatse is gekomen. De casuïstiek die vanuit VT en SEZ zijn binnengekomen en als acuu onveilig zijn gedefinieerd, vallen buiten de scope van de praktijkverkenning.

4. De opzet van de praktijkverkenning

In de periode tussen 1 november 2023 en 1 mei 2024 hebben twee basisteams van politie, bij Samen op in Acuu meldingen, samengewerkt met Veilig Thuis en bij gezinnen met minderjarige kinderen ook met SEZ.

Doel

Het doel is om beeld krijgen van de aard en de omvang van “Samen op in Acuu meldingen” en daarnaast wat in de praktijk een goede werkwijze is bij deze casuïstiek. Wat werkt goed en wat is belemmerend.

Schaalgrootte

Afgesproken is de praktijkverkenning te doen met minimale extra inspanning van de organisaties. Daarom kon de praktijkverkenning niet in heel Noord Oost Gelderland plaats vinden, maar is gekozen voor een gedeelte van de regio; Achterhoek-West en IJsselstreek. In deze deelregio werken twee basisteams van de politie voor de gemeenten Bronkhorst, Doetinchem, Oude IJsselstreek, Montferland, Brummen, Lochem, Voorst en Zutphen. De keuze voor deze regio is gemaakt omdat dit een representatief gebied is met zowel grote(re) steden als kleinere woonplaatsen.

Wat is anders tijdens de praktijkverkenning in vergelijking tot regulier proces?

Daar waar in het reguliere werkproces de politie veelal alleen ter plaatse gaat bij een melding rond acute onveiligheid, wordt bij Samen op in Acuu standaard gebeld met VT (en ook met SEZ bij minderjarige kinderen) voor advisering en informatieverrijking. Vervolgens kan gekozen worden voor een gezamenlijke beoordeling van de situatie; een interventie op afstand richting het gezin/huishouden door VT en of SEZ of een gezamenlijk interventie ter plaatse.

Betrokken teams

- Politie Oost-Nederland: Basisteams van Achterhoek West en IJsselstreek
- Jeugdbescherming Gelderland: Team Spoed Eisende Zorg
- Veilig Thuis Noord Oost Gelderland: Team Tijdelijk Huisverbod/ Interventieteam
- Veilig Thuis Gelderland Midden: Team Bereikbaarheid Gelderland wat dagelijks buiten kantoor tijden de telefonische bereikbaarheid voor de drie Veilig Thuis organisaties in Gelderland verzorgt.

Taakgroep

- Joost Dijkstra – specialist Zorg en Veiligheid – politie Oost-Nederland
- Bertina Rave – eenheidscoördinator Zorg en Veiligheid – politie Oost-Nederland
- Bert Kissing – beleidsadviseur gemeente Oude IJsselstreek
- Linda van Huet – beleidsadviseur gemeente Montferland
- Chantal Heins – gedragswetenschapper Spoed Eisende Zorg Jeugdbescherming Gelderland
- Neletta Spee- teamleider Spoed Eisende Zorg Jeugdbescherming Gelderland
- Robert Röttgering – relatiemanager Jeugdbescherming Gelderland
- Babette Tempelman – beleidsadviseur Veilig Thuis Noord Oost Gelderland
- René Bomhof – manager Veilig Thuis Noord Oost Gelderland
- Meggie Derks – projectondersteuner Samen op in Acut
- Miranda Hendriksen- projectleider Samen op in Acut

Verloop voorbereiding, tussen- en eindevaluatie

De taakgroep heeft de voorbereiding op de praktijkverkenning gedaan en de werkwijze en monitoringsitems vastgesteld. De taakgroep heeft maandelijks een evaluatie gehouden over het verloop van de praktijkverkenning. Zo kon worden bijgeschakeld bij bijzonderheden. Helder was dat voor alle betrokken organisaties aanlooptijd nodig was om aan de nieuwe werkwijze te wennen. De taakgroep plus medewerkers van het Interventieteam Veilig Thuis, Spoedeisende Zorg en politie zijn bij elkaar gekomen voor een startbijeenkomst, een tussenevaluatie en een eindevaluatie. Na de tussenevaluatie werd duidelijk dat het team bereikbaarheid Gelderland van Veilig Thuis niet goed was meegenomen in de voorbereiding op de praktijkverkenning. Met dit team heeft vanaf februari 2024 maandelijks een evaluatie plaats gevonden.

5. De praktijkverkenning in cijfers

Om beeld te krijgen bij de aard en de omvang van Samen op in Acut meldingen, zijn de onderstaande gegevens bijgehouden. Een disclaimer op deze tabellen is op zijn plaats. De registratiesystemen zijn niet ingericht op de praktijkverkenning. De gegevens zijn handmatig bijgehouden. Getracht is de gegevens zorgvuldig in beeld te brengen.

Binnengekomen Samen op in Acut meldingen	Aantal meldingen
November 2023	20
December 2023	9
Januari 2024	5
Februari 2024	16
Maart 2024	10
April 2024	23
Subtotaal	83

Toelichting op binnengekomen meldingen: Het gaat hier om de telefoontjes die door de politie zijn gedaan naar Veilig Thuis in het kader van Samen op in Acut meldingen. In november is vaker dan de vermelde 20 keer door de politie met Veilig Thuis gebeld om een afweging te maken of het ging om een Samen op in Acut melding. Om de juiste meldingen binnen te krijgen is hierop door de politie geacteerd. Dit heeft naar alle waarschijnlijkheid in december en januari tot een daling van het aantal binnengekomen SOIA-meldingen geleid. Later is dat goed bijgesteld. In deze cijfers zijn de meldingen waarbij politie achteraf constateerde dat het toch om een Samen op in Acut melding ging, maar er niet was gebeld, niet meegenomen in dit overzicht.

Tijdstip van melding	Aantal meldingen
Overdag 09.00 uur- 17.00 uur	30
Maandag t/m vrijdag	19
Zaterdag en zondag	11
Avond en nacht 17.00 uur- 09.00 uur	53
Avond 17.00 uur- 22.00 uur	33
Nacht 22.00 uur- 09.00 uur	20
Totaal	83

Toelichting op tijdstip van melding: Opvallend is dat 53 van 83 meldingen na 17.00 uur binnenkomen. Juist na 17.00 uur heeft VT geen opdracht en financiering voor crisisinterventie. Na 17.00 uur wordt de telefoon van VT bediend door het team bereikbaarheid. Na 20.30 uur wordt de telefoon bemenst door een telefooncentrale, die de telefoon doorzet naar een VT-medewerker die bereikbaarheidsdienst heeft. SEZ is 24/7 bereikbaar en beschikbaar om uit te rukken naar acute meldingen voor gezinnen met minderjarige kinderen.

Type inzet	Aantal meldingen
VT telefonisch advies aan politie	54
VT interventie ter plaatse, samen met politie	2
VT interventie op afstand richting gezin/huishouden	5
Gezamenlijke VT/SEZ afstemming/beoordeling	10
Gezamenlijke VT/SEZ interventie ter plaatse	3
SEZ interventie ter plaatse, samen met politie	5
SEZ interventie op afstand richting gezin	4
Totaal	83

Toelichting op type inzet: Het merendeel van de inzet is een telefonisch advies van VT aan politie. Dat wil niet zeggen dat dit altijd de meest wenselijke inzet was (zie toelichting tabel tijdstip van melding). De inschatting is dat in 2/3 van de gegeven adviezen in de avond/nacht een uitgebreidere telefonische afstemming/beoordeling, een interventie op afstand richting het gezin/huishouden dan wel een interventie ter plaatse nodig was geweest. Dit is geredeneerd vanuit de overdag binnengekomen meldingen waarbij door VT in 20 van 30 meldingen over is gegaan tot intensievere inzet dan een telefonisch advies.

Aard van het geweld	Aantal meldingen
(Ex) partnergeweld/conflictscheiding	38
Kindermishandeling/ontwikkelingsbedreiging	25
Oudermishandeling (kind naar ouder)	7
Eergerelateerd geweld	-
Huwelijksdwang	-
Ouderenmishandeling (65+)	-
Overig huiselijk geweld	4
Niet geregistreerd	9
Totaal	83

Toelichting op aard van het geweld: Bijgehouden is wat de meest “dominante” vorm van geweld is in de casus. Uiteraard kunnen er meerdere vormen van geweld zijn, voor de praktijkverkenning is gevraagd één vorm van geweld per casus te benoemen. Opvallend is dat de “bijzondere” vormen van geweld niet via Samen op in Acut meldingen binnenkomen. Gezegd moet worden dat in de acute situatie nog niet altijd de exacte aard van het geweld en de aanleiding volledig duidelijk waren, veelal wordt dat wat later duidelijk. De duiding van bijzondere vormen van geweld vragen om specialistische expertise.

Type huishouden/gezin	Aantal meldingen
Gezin met minderjarige kinderen	41
Gezin met meerderjarige kinderen	5
Huishouden zonder kinderen	28
Niet geregistreerd	9
Totaal	83

Toelichting op type gezin/huishouden: In vrijwel de helft van de binnengekomen meldingen gaat het om een gezin met minderjarige kinderen. In de werkwijze Samen op in Acut schakelt Veilig Thuis bij casussen met minderjarige kinderen altijd met SEZ.

Betrokken hulpverlening	Aantal meldingen
Geen betrokken hulpverlening	36
Telefonisch geïnformeerd	8
Aanwezig tijdens/na interventie	1
Niet geregistreerd	38
Totaal	83

Toelichting op betrokken hulpverlening: Opvallend is het hoge aantal gezinnen/huishoudens waar geen hulp bij betrokken is. Vaak zijn er meerdere huiselijk geweld incidenten voordat een eerste melding bij politie binnenkomt. Dan is er vaak ook nog geen hulp.

GGZ crisisdienst betrokken tijdens incident	Aantal meldingen
Inzet GGZ volwassenen	1
Inzet GGZ jeugd	1
Geen inzet GGZ nodig	58
Niet geregistreerd	23
Totaal	83

Toelichting GGZ betrokken tijdens incident: In twee Samen op in Acut meldingen is inzet geweest vanuit de crisisdienst GGZ volwassenen of GGZ Jeugd. Deze inzet en samenwerking is positief verlopen. In 58 meldingen was deze inzet niet nodig. 23 meldingen is dit niet geregistreerd.

6. Opbrengst voor volwassenen en kinderen – een casus

.....**Een vrouw, moeder van drie jonge kinderen, belt in de vroege ochtend** met de politie en zegt jarenlang slachtoffer te zijn van huiselijk geweld. Vandaag heeft ze eindelijk de moed gevonden om te vluchten. Haar partner is nu naar het werk. Politie komt ter plaatse en treft moeder aan met de twee jongste kinderen. De oudste verblijft elders. Moeder geeft aan dat zowel zij als de kinderen stelselmatig worden mishandeld door haar partner, die vader is van de jongste twee kinderen. Over het laatste geweldsincident een week geleden vertelt ze hoe haar partner de twee jongste kinderen onder druk zet en angst aanjaagt. Hij zegt tegen de kinderen dat ze heel stil naast elkaar moeten gaan zitten, omdat mama gaat “slapen”. Hij dreigt ze te slaan, als ze niet stil blijven zitten. Dan neemt hij moeder mee naar de badkamer, mishandelt haar en drukt haar keel net zolang dicht tot ze bewusteloos raakt. Uiteindelijk komt ze weer bij. Ze besluit dat de maat vol is en te vluchten, zodra de kans daar is. Dat moment is nu. Ze is ze doodsbang dat hij haar gaat zoeken als hij thuis komt. Hij heeft gedreigd de kinderen wat aan te doen als ze zou weggaan bij hem. Ook heeft hij gedreigd haar dood te schieten. Ze wil een veilige plek.

.....**Peter van de politie belt vanuit Samen op in Acut afspraken** met Karen van Interventieteam Veilig Thuis en Boaz van de Spoed Eisende Zorg. Moeder is inmiddels met de twee jonge kinderen op het politiebureau. Karen en Boaz zijn er binnen een half uur. Het politiebureau is een veilige plek van waaruit de verschillende acties uitgezet kunnen worden. De informatie vanuit politie, SEZ en VT wordt gebundeld. Helder is dat er zowel vanuit straf en zorg een hoop gedaan moet worden. Karen concentreert zich op de directe veiligheid van moeder en wat zij nu moet doen om veilig te zijn; locatie functie uitzetten op telefoon, zorgen dat je digitaal niet vindbaar bent; directe familie/vrienden inlichten dat ze voorlopig elders zal verblijven en uit veiligheidsredenen onvindbaar moet zijn voor partner. Boaz richt zich op het zoeken van een goede plek voor moeder en kinderen. Boaz zoekt ook contact met de vader van het oudste kind. Hij licht hem in over de situatie en wil ook weten hoe het met het oudste kind is. Er is dreiging op verschillende gebieden en dit vraagt alertheid, ook op verschillende adressen. Peter concentreert zich op verzamelen van bewijs en de opsporing. Peter maakt de volledige aangifte van mevrouw op; wat een zorgvuldig proces is en de nodige tijd in beslag neemt. Boaz en Karen ondersteunen afwisselend moeder, voor wie dit emotioneel en intensief is. Ondertussen zorgen een aantal collega's van politie op het bureau voor de nodige afleiding voor de kinderen. Door het vermoeden van bezit van wapens, waaronder een vuurwapen, wordt door politie op het adres een huiszoeking gedaan. In de woning worden verschillende camera's aangetroffen, ook om de woning. Mevrouw zegt hierover dat hij haar op allerlei manier voortdurend controleert. De forensische arts wordt ingeschakeld voor letselonderzoek bij moeder en doet een Top-Teen onderzoek bij de kinderen. Een letselfotograaf maakt foto's. Aan het eind van de middag kan moeder met de twee kinderen naar Moviera, de opvang. Karen draagt zorg voor het maken van de veiligheidsafspraken en het inlichten van de Veiligheidskamer. De partner wordt aangehouden en ingesloten. Het strafrechtelijke onderzoek loopt. Terugkijkend vinden Boaz, Karen en Peter de samenwerking soepel en goed is verlopen. Met zo'n heftige casus komt er veel tegelijkertijd op iedereen af. Door direct fysiek bij moeder en kinderen, maar ook als collega's bij elkaar te zijn, kan het geheel worden overzien en eenieder vanuit zijn/haar eigen functie en expertise bijdragen aan goed samenspel (-samenloop van straf en zorg).

7. Samen op in Acut – wat werkt?

Tijdens de tussen- en evaluevaluatie met de medewerkers wordt positief gereageerd op de samenwerking tijdens de praktijkverkenning. Door alle aanwezige medewerkers wordt de samenwerking tussen SEZ en Interventieteam VT NOG en politie bij Samen op in Acut als waardevol ervaren.

1. Enthousiasme op gezamenlijke verantwoordelijkheid voor zorgvuldig handelen

Gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt gevoeld voor het goed en zorgvuldig handelen naar het gezin/huishouden. De verschillende invalshoeken, de kennis en ervaring zijn aanvullend op elkaar. Dat is van waarde in de samenwerking. Politie/SEZ en VT ervaren hierdoor dat ze gezamenlijk van betekenis zijn voor het gezin/huishouden in de acute onveiligheid en het vervolgtraject.

2. Snel schakelen tussen straf en zorg leidt tot een meer expliciete gezamenlijke afweging

Snel kunnen schakelen tussen straf en zorg over acute onveiligheid kinderen en volwassenen. Andere (zorg en straf) partners kunnen na incident beter geïnformeerd aansluiten, overnemen.

3. Meer oog voor de mens in crisis – kennis en ervaring VT/SEZ geeft een ander gesprek

De kennis en ervaring vanuit (VT/SEZ) brengt in aanvulling op politie een ander gesprek met volwassenen en kinderen tot stand. Er is daardoor meer oog voor de mens in crisis.

4. De crisis wordt als kans benut – VT/SEZ worden sneller betrokken

Het moment van crisis wordt benut, mensen zijn kwetsbaar tijdens de crisis. Ondersteuning door SEZ/VT in de crisissituatie helpt bij het gesprek over aanvaarden van hulp.

5. Volwassenen en kinderen kunnen direct het verhaal doen

Direct na of soms tijdens de crisis kunnen volwassenen en kinderen hun verhaal doen bij politie én VT/SEZ. Dit is positief voor de betrokkenen (volwassenen en kinderen) zelf. Het verhaal, de feitelijke gebeurtenissen en het perspectief van de verschillende betrokkenen, worden benut bij de veiligheidsbeoordeling van VT/SEZ.

6. Sneller een beeld van de (on)veiligheid- meer inzicht in ernst van problematiek en risico's

Het tegelijkertijd gebruik maken van de verschillende invalshoeken en expertise van (VT/SEZ) en politie, zorgt voor een sneller en beter beeld van de onveiligheid en het goed gezamenlijk kunnen (over) zien welke stap het beste past.

7. Beter informatiepositie door samenwerking tijdens crisis – ondersteunend bij vervolgtraject

Binnen de praktijkverkenning is afgesproken dat Samen op in Acut meldingen eerst binnenkomen bij VT. Zij hebben een sterke informatiepositie. Bij minderjarige kinderen wordt door VT, SEZ ingeschakeld. De informatiepositie van SEZ is beter, nu ze voorafgaand aan de beoordeling/interventie standaard de beschikbare informatie van VT ontvangen en hierover afstemming is. Hierdoor is de gehele informatiepositie beter tijdens de crisis en is dit ondersteunend bij het vervolgtraject.

8. Mogelijkheid tot inzetten anderen interventies

Door de verbeterde informatiepositie kunnen politie en VT/SEZ op een meer effectieve en efficiënte manier interventies inzetten. Als voorbeeld heeft VT in samenwerking met politie in een Samen op in Acut casus een preventief tijdelijk huisverbod kunnen opleggen.

9. Direct contact tussen VT/SEZ en betrokkenen (volwassenen en kinderen) in de crisis werkt

De casussen waarin naast politie, ook direct contact is vanuit medewerkers VT/SEZ met volwassenen en kinderen werkt goed bij het maken van een inschatting, maar is ook ondersteunend. Het gaat niet alleen om interventie ter plaatse, ook Interventie op afstand is waardevol (beeldbellen met betrokkenen)

10. De lijntjes zijn korter – ook buiten Samen op in Acut, vindt meer afstemming plaats.

Door de praktijkverkenning kennen de medewerkers van SEZ en Interventieteam VT NOG en politie elkaar beter. Medewerkers voelen de gezamenlijke opdracht en verantwoordelijkheid. Hierdoor wordt ook los van de praktijkverkenning vaker contact gelegd tussen politie, VT Interventieteam en SEZ.

8. Wat werkt niet?

1. Het ontbreken van de crisisinterventies voor specifieke doelgroep VT na 17.00 uur

Veilig Thuis Noord Oost Gelderland heeft een klein Interventieteam dat zeven dagen per week tussen 09.00 uur en 17.00 uur beschikbaar is voor acuut onveilige situaties. VT heeft geen opdracht en financiering voor crisisinterventie na 17.00 uur. Uit de praktijkverkenning wordt duidelijk dat het merendeel (53 van de 83) van de Samen op in Acuu meldingen na 17.00 uur binnenkomt. Voor de casuïstiek van de specifieke doelgroep VT (bijvoorbeeld partnergeweld- casuïstiek zonder minderjarige kinderen) is na 17.00 geen ambulante crisisinterventie beschikbaar. SEZ kan dan 24/7 uitrukken voor Samen op in Acuu, maar heeft (nog) niet de expertise op de specifieke doelgroep VT en andere bevoegdheden.

2. De versnipperde organisatie van crisisinterventie en telefonische bereikbaarheid

Bij de Samen op in Acuu meldingen die binnenkomen vanuit de politie, zijn vervolgens vier organisaties betrokken bij de telefonische bereikbaarheid en crisisinterventie. Dit zijn Jeugdbescherming Gelderland/ Veilig Thuis Noord Oost Gelderland/ Veilig Thuis Gelderland Midden/ Tel & Tel (deze laatste verzorgt dagelijks eerste telefonische bereikbaarheid in opdracht van VT na 20.30 uur en voor SEZ na 00.00 uur) De versnippering werkt belemmerend bij het inrichten van een integraal, soepel werkproces.

3. De vele telefonische schakels in de avond/nacht.

De Veilig Thuis organisaties in Gelderland werken samen bij een zo efficiënt mogelijke inrichting van de advies en meldpuntfunctie na kantoortijd. Een klein team van VT-professionals zorgt dagelijks na kantoortijd voor de telefonische bereikbaarheid voor de brede doelgroep (alle burgers en professionals met zorgen rond huiselijk geweld, kindermishandeling en ontwikkelingsbedreiging in Gelderland) Het team heeft daarmee een grote opgave. De meeste "Samen op in Acuu" meldingen na kantoortijd binnen. Het team bereikbaarheid heeft 64 van de 83 telefoontjes van politie beantwoord en van advies voorzien, of doorgezet naar SEZ. In 85 % kreeg de politie direct contact. In 15 % van de telefoontjes duurde het een kwartier of langer voordat politie een professional VT aan de telefoon had. Na 20.30 uur wordt de tussenkomst van de algemene telefooncentrale als belemmerend ervaren, zeker als daarna ook SEZ bij de casus betrokken moet worden

9. Stip op de horizon; Regionale geïntegreerde crisisinterventie 0-100

Er is enthousiasme onder medewerkers op de samenwerking vanuit de praktijkverkenning van politie, SEZ en VT. Er is voldoende expertise die momenteel te versnipperd georganiseerd is. Meer winst kan behaald worden uit de samenwerking tussen VT en SEZ; door intensiever samenwerken in casuïstiek; als ook in kennisuitwisseling en training op de verschillende onderwerpen. SEZ en VT willen toe groeien naar één 24/7 geïntegreerde crisisdienstverlening voor de gehele doelgroep 0 -100 jaar. (VT/SEZ gezamenlijk)

Daarnaast ziet de taakgroep de meerwaarde van een verbreding met andere samenwerkingspartners tot een regionaal geïntegreerde crisisinterventie voor 0-100 jaar. Dat is een structurele samenwerking met relevante partners (Verslavingszorg, Vrouwenopvang GGZ volwassenen, GGZ Jeugd, VT, SEZ) voor crisissituaties voor de gehele doelgroep 0-100. Hiervan zijn In West Brabant en Tilburg mooie voorbeelden die inspirerend zijn. In West-Brabant zit direct achter de meldkamer een "crisismeldpunt" met beschikbaarheid van crisisinterventie vanuit verschillende organisaties (GGZ + JGGZ- Veilig Thuis – SEZ – Verslaving – Vrouwenopvang) Soms pakt zelfs het crisismeldpunt de binnengekomen 112 melding op, wanneer het gaat om een bekende van hulpverleners en de inschatting is dat ze daar zonder politie (misschien wel beter) binnen kunnen komen. Er is nog een hele weg te gaan richting een regionale geïntegreerde crisisinterventie. Met die ambitie voor ogen; doet de taakgroep het voorstel om steeds kleine stappen voorwaarts te zetten.

10. Doorrekening – betekenis bij uitbreiding in regio

Gemeenten die hebben deelgenomen aan praktijkverkenning Inwoneraantal

Bronkhorst	36.118
Doetinchem	59.613
Montferland	36.897
Oude IJsselstreek	39.396
Brummen	21.282
Lochem	34.292
Voorst	25.383
Zutphen	48.746
Totaal	301.727

- Bron: *allecijfers.nl*

Aantal Samen op in Acut meldingen

Meldingen in half jaar praktijkverkenning	:	83
Doorgerekend per jaar	:	166
Aantal Inwoners acht gemeenten uit praktijkverkenning	:	301.727
Aantal meldingen Samen op in Acut per 1.000 inwoners	:	0,55
Aantal inwoners 22 gemeenten Noord Oost Gelderland	:	842.000

Geschat aantal meldingen per jaar SOIA voor 22 gemeenten NOG	:	463
Aantal meldingen bij Veilig Thuis NOG 2023	:	3075
Waarvan in 2023; 63 % meldingen van politie	:	1937
Geschat percentage SOIA meldingen van totaal aantal meldingen VT	:	15%

Geschatte tijdsduur per type inzet bij Samen op in Acut	uur
VT telefonisch advies aan politie	1,5
VT interventie ter plaatse, samen met politie	4-5
VT interventie op afstand richting gezin/huishouden	2-3
Gezamenlijke VT/SEZ afstemming/beoordeling	2-3
Gezamenlijke VT/SEZ interventie ter plaatse	4-5
SEZ interventie ter plaatse, samen met politie	4-5
SEZ interventie op afstand richting gezin	2-3

Inzet

Uitgaande van de gegevens uit de praktijkverkenning is in 2/3 van de meldingen een andere inzet nodig dan telefonisch advies aan politie. Per jaar voor NOG gaat het dan om 2/3 van 463 meldingen = 309 meldingen.

154 meldingen x 1,5 uur VT telefonisch advies aan politie	231 uur
309 meldingen x 3,5 uur gemiddelde tijdsduur per type inzet (anders dan telefonisch advies)	1081 uur
103 meldingen x 3,5 uur gezamenlijke inzet VT/SEZ (2 x gelijktijdige inzet van VT+SEZ)	360 uur
Totaal directe (netto) uren Samen op in Acut	1672 uur

11. Conclusies

Aard en omvang Samen op in Acuut in beeld

Het is gelukt om de aard en omvang van Samen op in Acuut meldingen in beeld te brengen. Bij het vormgeven van een gewenst vervolg kan gerekend worden met de opgeleverde gegevens.

De opbrengst van de praktijkverkenning is positief

Het oefenen met de werkwijze Samen op in Acuut wordt door medewerkers als waardevol ervaren. Dit gaat over de onderlinge samenwerking tussen politie, Spoed Eisende Zorg en Veilig Thuis. Het gaat ook over de opbrengst voor gezinnen en huishoudens. Uit de praktijkverkenning wordt duidelijk dat dit werkt:

- Enthousiasme op gezamenlijke verantwoordelijkheid voor zorgvuldig handelen
- Snel schakelen tussen straf en zorg leidt tot een meer expliciet gezamenlijke afweging
- Meer oog voor mens in de crisis - hulpverleningssoog VT/SEZ geeft ander gesprek
- De crisis wordt als kans benut - VT/SEZ worden sneller betrokken
- Volwassenen en kinderen kunnen direct hun verhaal doen bij politie én VT/SEZ
- Sneller een beeld van de (on)veiligheid – meer inzicht op ernst van problematiek en risico's
- Betere informatiepositie tijdens incident – dit is ondersteunend voor vervolgtraject
- Mogelijkheid tot effectiever inzet van interventies
- Direct contact tussen VT/SEZ en volwassenen en kinderen in de crisis werkt
- De lijntjes zijn korter- politie, VT en SEZ weten ook buiten SOIA elkaar beter te vinden

Met Samen op in Acuut is een antwoord gevonden op de vraag om een integrale werkwijze

Door het intensief samenwerken tussen VT en SEZ is meer zicht op elkaars kennis, expertise en mogelijkheden. Dit heeft geresulteerd in een werkproces, waarbij beter dan voorheen gebruik wordt gemaakt van elkaars kracht. Het is een grote eerste stap naar een geïntegreerde crisisinterventie voor de brede doelgroep 0-100.

De crisisinterventie voor volwassenen na 17.00 uur ontbreekt

Veilig Thuis NOG heeft geen opdracht en financiering voor crisisinterventie voor volwassenen na 17.00 uur. Uit de praktijkverkenning wordt helder dat de meeste Samen op in Acuut meldingen na 17.00 uur binnenkomen. SEZ heeft 24/7 crisisinterventie, maar heeft (nog) geen kennis op specifieke doelgroep VT en andere bevoegdheden.

Ambitie om concrete stappen te zetten richting geïntegreerde crisisinterventie HG/KM 0-100

Enthousiasme op de samenwerking is er vanuit de praktijkverkenning. Meer kennis en ervaring delen en het werkproces kan nog beter worden ingericht. Dit wordt ondersteund door bestuurders van JBG en Veilig Thuis organisaties. Zij zien ook dat er nog meer winst behaald worden uit de samenwerking tussen VT en SEZ en willen toegroeien naar één 24/7 geïntegreerde crisisdienstverlening voor de gehele doelgroep 0-100 jaar. Dit past ook goed bij de ontwikkelopgave die besloten ligt in toekomstscenario kind en gezinsbescherming.

Aanbevelingen

Ga door met Samen op in Acuut

De organisaties en betrokken medewerkers zijn enthousiast en willen graag door. Politie, Veilig Thuis en Spoedeisende Zorg willen de werkwijze Samen op in Acuut, ook na de zes maanden praktijkverkenning voortzetten. Dat wil zeggen voor de acht gemeenten in Achterhoek-West en IJsselstreek.

Maak concreet werk van de ambitie

Maak gebruik van de positieve ervaring vanuit de praktijkverkenning en de breed gedragen ambitie om de werkwijze te verdiepen en meer winst te behalen uit de samenwerking. VT en SEZ willen toe groeien naar een 24/7 geïntegreerde crisisdienstverlening 0 -100 jaar, om vervolgens met andere samenwerkingspartners door te ontwikkelen naar een regionaal geïntegreerde crisisinterventie.

Werk de volgende vraagstukken uit:

- De crisisinterventie voor de specifieke doelgroep VT ontbreekt na 17.00 uur Onderzoek welke mogelijkheden er zijn om de specifieke doelgroep van VT in de avond en nacht te gaan bedienen.
- Verdiep en verbeter het werkproces Samen op in Acut. De ervaringen tijdens de praktijkverkenning vragen om een verdere doorontwikkeling van het werkproces. Onder ander; het betrekken van lokale teams voor verbinding van werkproces acut op borgen structurele veiligheid.
- Breng in kaart welke (bestuurlijke) vraagstukken beantwoord moeten gaan worden bij geografische verbreding van de structurele werkwijze Samen op in Acut. Wat is de gewenste schaalgrootte.
- Breng met gemeenten én relevante samenwerkingspartners in beeld wat de gewenste inrichting is voor een regionale geïntegreerde crisisinterventie. Welke stappen moeten gezet worden en welk tijdsplan past daarbij.
- Zorg dat het vervolg op Samen op in Acut in samenspraak en afstemming is met de onderzoeksopdracht vanuit het bestuurlijk overleg G7 om de crisisdiensten/hulp (jeugd) in kaart te brengen in Gelderland en relevante landelijke ontwikkelingen.
- Betrek bij het vervolg op de praktijkverkenning andere zorg -en strafpartners (RvdK-OM-3RO) In de praktijkverkenning heeft dit nog geen aandacht gekregen; voor een goed vervolg waar samenloop met straf relevant, is dit wel van belang.

Stel een projectleider aan

De ervaring uit andere regio's die een Samen op in Acut project hebben gedraaid is dat bij beëindiging van het project, de aandacht verslapt. Bovenstaande ambitie, concrete opdracht en genoemde noodzaak vanuit het Regionaal Netwerk straf en zorg vragen om een projectleider die als aanjager en verbinder kan functioneren.